

شماره ۱۴۹
نیمه دوم - دی ماه ۱۳۹۵

کارکرد اجرایی

حافظه فعال

www.ketab.ir

سرشناسه : تلخابی، محمود،
عنوان و نام پدیدآور : کارکرد اجرایی : حافظه فعال / تألیف محمود تلخابی ،
سحر شریعتی ، علیرضا سبقتی.

مشخصات نشر : تهران: موسسه فرهنگی و هنری شناخت و تربیت انگاره،

مشخصات ظاهری : ۲۷ ص : مصور (رنگی)؛

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۳۳۶-۳-۷

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

موضوع : حافظه -- تقویت -- ادبیات کودکان و نوجوانان

موضوع : Mnemonics -- Juvenile literature

موضوع : اندیشه و تفکر -- ادبیات کودکان و نوجوانان

موضوع : Thought and thinking -- Juvenile literature

موضوع : بازی‌های آموزشی

موضوع : Educational games

شناسه افزوده : شریعتی، سحر، ۱۳۶۴ -

شناسه افزوده : سبقتی، علیرضا، ۱۳۶۴ -

رده بندی کنگره : ۱۳۹۶ ک۲۸/ت BF۳۸۵

رده بندی دیویی : ۱۵۳/۱۴ { ج }

شماره کتابشناسی ملی: ۴۶۳۵۷۵۸

— موسسه فرهنگی و هنری شناخت و تربیت انگاره —

انتشارات مؤسسه فرهنگی و هنری شناخت و تربیت انگاره

عنوان : کارکرد اجرایی : حافظه فعال

تألیف : محمود تلخابی ، سحر شریعتی ، علیرضا سبقتی

حروف چینی و صفحه آرائی : حمیده شیخ حسنی

طراح روی جلد : مهشید شادمهر شریف

ویراستار: لاله صحافی

نوبت چاپ : اول

شمارگان : ۱۰۰۰

بها : ۱۲۰۰۰۰ ریال

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۹۷۳۳۶-۳-۷

مرکز پخش : بزرگراه رسالت ، بعد پل سید خندان ، پلاک ۱۲۲۸ ، واحد ۱۴

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۶	بازی گم شده رو پیدا کن
۸	کی چی داره؟
۹	بازی بریم سفر
۱۰	داستان نقشه سفر
۱۲	بازی کارت های رنگی
۱۳	بازی چی دیدی؟
۱۴	بازی عدد هر کی چنده؟
۱۶	بازی ابر
۱۸	بازی چی پاک شده؟
۲۰	داستان بسازیم
۲۱	شغل های مختلف
۲۴	مکان های مختلف شهر

مقدمه

یکی از توانایی‌ها و قابلیت‌های مهم شناختی در کودکان تحت عنوان کارکردهای اجرایی معرفی می‌شود. کارکردهای اجرایی مجموعه‌ای از فرآیندهای شناختی هستند که در مدیریت رفتار هدفمند، به کار گرفته می‌شود. در حقیقت کارکرد اجرایی به انسان کمک می‌کند تا رفتار را به دو شیوه تنظیم کند: شیوه اول مستلزم بکارگیری مهارت‌های فکری خاص برای انتخاب و اکتساب اهداف است؛ و شیوه دوم به تدوین راه حل برای مشکلات و مسایل باز می‌گردد. از آنجایی که کارکردهای اجرایی همانند سایر توانمندی‌ها در دوران کودکی تحول می‌یابد، آموزش کارکردهای مذکور، در گسترش توانمندی‌های اجتماعی و تحصیلی نقش اساسی دارند. همچنین، با توجه به این که اساس دانش، مهارت و نگرش از دوره‌ی پیش دبستانی شکل می‌گیرند اهمیت و ضرورت آموزش این مهارت‌ها برای پذیرفته شده است. روند پرورش کودک در این دوره اساساً مبتنی بر فراهم کردن فرصت‌هایی برای کسب دانش، اطلاعات، مهارت تفکر، پرسشگری، اجراء، پژوهش‌های ساده و شکوفایی توانایی‌های ذاتی کودکان است. بنابراین، آنچه که در بنیاد تربیتی برای تقویت این مهارتها باید مورد توجه قرار گیرد، نوآوری و بکارگیری نهادهای متفاوت در شیوه اجرای فعالیتهاست. در سال‌های اولیه کودکی، مفاهیم آموزشی از طریق بازی و داستان آموزش داده می‌شوند، بنابراین، فرآیند کسب تجربه به صورت طبیعی برای کودکان اتفاق می‌افتد. وظیفه مربی در این دوره تنها به تدریس محدود نمی‌شود، مربی باید فرایندهایی را طراحی، هدایت و سرپرستی کند که به کودکان امکان می‌دهد دانش و مهارت‌های شناختی را شخصاً به دست بیاورند. همچنین، در این روش مربی نقش تسهیلگر را ایفا کرده و به این ترتیب بر کار نوآموزان نظارت می‌کند.

در واقع، مهارت‌های اجرایی مجموعه‌هایی از فرآیندهای ذهنی هستند که به ما در پیوند دادن تجربیات گذشته با اعمال فعلی کمک می‌کند. یکی از مهمترین مهارت‌های اجرایی، حافظه فعال است. حافظه فعال یک سیستم موقت است که اطلاعات را در طول اجرای تکلیف شناختی نظیر ادراک یادگیری و استدلال، نگهداری می‌کند. تقویت حافظه فعال می‌تواند به کودکان کمک کند تا بر مشکلاتی چون عدم اتمام تکلیف به علت فراموشی، عدم تشخیص محتوا، و مشکلاتی مانند ناتوانی در به یاد آوردن حروف الفبا و نقص در خواندن و حل مسائل ریاضی غلبه کنند. در این کتاب ۱۱ فصل به شکل‌های مختلف داستان، بازی و استفاده از کارت و کاربرگ، طراحی شده است که در نهایت به تقویت مهارت حافظه فعال نوآموزان کمک می‌کند. فعالیت‌ها به صورت فردی و گروهی و در محیط آموزشی قابل اجراست و با توجه به این که محدودیتی برای اجرای فعالیتها وجود ندارد، پیشنهاد می‌شود فعالیت‌ها به صورت دوره‌ای بر سر میز اجرا شود. در پایان امید است با استفاده از مطالب کتاب حاضر، گام کوچکی جهت تقویت مهارت‌های شناختی کودکان برداریم.

دکتر محمود تلخابی

عضو هیات علمی دانشگاه فرهنگیان

و

پژوهشکده علوم شناختی